

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyitlterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlterre 20 fillér.

Feloldó szerkesztő:
DÉKÁNY MIHÁLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfuttató:
STRAUSZ SÁNDOR.

Szervezzünk iparos nyugdíj egyesületeket.

Magyarországon a kisipar fölkarolására, föllendítésére nagy szükség van. Szükség van pedig azért, mert míg egyrészt dacára a közgazdasági tényező folytonos hanyatlásának, Magyarországon még ma is 800 ezer emberrel több él a kisipar után, addig másoldaltól a földmives osztály mellett főképpen az ipar, az, mely megbízható, s független polgárokat nevel az államnak. De szükséges továbbá a kisipar s ezzel az iparos osztály anyagi helyzetének az előbbre vitele azért is, mert a kisipar termékei, ha sokszor nem olyan olcsók és tetszetősek is, mint a gyár-
ipar termékei, de szoliditás és tartósság tekintetében a legtöbbször fölülte állanak a hasonnemű gyáripari termékeknek. Sőt vannak egyes iparágak, melyeknél a gyáripar sohasem fog tudni versenyezni a kisiparral.

Mindezek dacára mit látunk? Azt, hogy a kisiparral alig törődünk s így a kisipar az iparosság minden érdeklődése dacára is csak senyved, hanyatlak, s ezzel karöltve a kisiparos folytonosan szegényedik, züllik pusztul.

Gondoskodni kell a kisiparról s a kisiparosról egyaránt. Ha a kisiparos anyagi

helyzetét többé-kevésbé biztosítjuk, már ezáltal is hathatós pártfogásban részesítjük magát a kisipart is.

Ámde a kisiparos anyagi helyzetének a biztosítása nagyon nehéz. Ez első sorban magától a kisiparosnak a szorgalmától, tehetségtől és szoliditásától függ. Ha ő szorgalmas és ügyes munkás, akkor van elegetendő munkája, s így tehát legalább azon időre, míg dolgozni képes, anyagi helyzete is biztosítva van. De mi történik akkor, ha az iparos dolgozni már nem bír, vagy valami szerencsétlenség folytán idő előtt lesz munkaképtelenné?

Ilyen kérdés a régebbi időben, mikor a kisiparosnak nem kellett küzdenie a gyár-
iparral, mikor a kisiparos szorgalmas munkájával és szolid életével legalább is pár évtized alatt, de a legtöbbször már sokkal rövidebb idő alatt, annyira vitte, hogy szorgalmának a gyűlölcse esetleges időelőtti szolgáltatéképtelenség esetében is szépen elartotta, nem vetődött fel. Ma azonban annál aktuálisabb e kérdés, mert ma a legtöbb kisiparos épen csak annyit képes napról-napra keresni, hogy a mindennapi szükséges kiadásait fedezhessék. Félretevés, vagyongyarapítás ma már nagyon kevésnek adódik. Pedig az emberek azért ma is csak megöregednek s így ennek folytán, de sok-

szor egyéb szerencsétlenség következtében már igen sokan fiatal korban is szolgálat képtelenné lesznek.

Igaz ugyan, hogy az egyén mellett első sorban az államnak a kötelessége polgárainak a jólétéről gondoskodni, de az állam sem tehet mindent s így addig is, míg az állam gondoskodhat rólunk, magunk tegyük meg a szükséges intézkedéseket önmagunknak a biztosítására. *Alkossuk meg ipar-
testületenként az iparosok nyugdíj egyesületeit.*

Az iparosok nyugdíj egyesületeiről beszélni ma már annyira nem korai, avagy illuzorius dolog, hogy *Magyarországon már vannak is ilyen nyugdíj egyesületek*; igaz hogy nem sok, de bizonyos, hogy van, s szép és nemes hivatást fognak ezek betölteni.

Eszembe jönnek ezek a gondolatok abból az alkalomból, hogy egyik tiszteletreméltó csáktornyai iparos polgártársunk a napokban egy kis könyvecskét adott át betekintés céljából s mindjárt a cím felkötötte rendkívüli érdeklődésemet. *„A rimaszombati általános ipartestület nyugdíj egyesületének alapszabályai”* tartalmazza a könyvecske miniszteri jóváhagyással.

A rimaszombati iparosok nyugdíj egye-

T Á R C A.

A szent földön.

Forrón tűz az áprilisi napsugár a históriai emlékektől hemzseggő magaslata, a melynek legmagasabb pontján a híres Hebron fekszik. Kényelmes pányvával fedett kocsin robogunk előre a szent tájon, melyen Jézus Krisztus futotta végig világra szóló küzdelmes életét. Négyen ülünk a kocsi-
ban, egy világlátót orosz mérnök, egy németországi lőporgyáros, egy amerikai lady és csekélységem. Szép volt a tájkép és mi elmélyedve néztük a helyeket, amelyekhez évezredek szent emlékei fűződnek. Egy merész kanyarodó után Betlehembe ért a kocsis. Gyermeknek, szép lányok vártak bennük a város kapujánál, akik valóságalmegrohantak bennünket. Kereszteket, rózsafüzéreket árultak és csodálatos kitarással üldöztek bennünket.

— Havadasa Ráchisz -vegyen kérem-zugott felénk 50-60 éves torokból.

Ma Berid-nem kell feleltünk mi, de hasztalan, a kis fekete népség nem engedett, társaságunknak mindegyik tagja két-három kereszttel és rózsafüzérrel gazdagabban lépte át az örök nevű Betlehem küszöbét.

Kocsink a szeplőtlen fogantatás gyönyörű templománál állott meg. A gyakorlott moszkovita

a konzulnak adott ki engemet s miután a török hatóságok előtt a konzuloknak nagy respektusa van, hamarosan megnyitott előttünk a hely, a hol a mi urunk Jézus Krisztus meglátta a napvilágot. Ketten mentünk be a szentélybe, másik két utitársam kint maradt a templom előtt, amire visszatértem hozzájuk, száz és száz betlehemi koldus állta körül őket baksist követelték. Valamennyinek természetesen nem adhattunk, mire vészjósló mormogás támadt a rongyosok tömegében. Nagy ravaszul utat törtünk magunknak kocsinkig s a gyakorlott kocsis szélesbességgel röptet el bennünket a veszedelmes koldusok seregétől. Oly kínos benyomást tettek ránk a betlehemi koldusok, hogy boldogok voltunk, amikor a városból kiértünk a szabadba.

Gyönyörű a vidék. Termékeny és barátságos. Refaszu völgyében vagyunk, amelyet a próféták termékenynek és szépnek mondtak. Itt játszottott le Boas és Ruth Idillje. Remek szépek az ugynevezett Salamon tavak, három hatalmas a sziklába vájt vízmedence. Ez volt hajdanába a régi Jeruzsálem vízművének a gyöngye, és ma is innen fedezi a szent város vízellátását egy jelentékeny részét. Romjaiban is impozáns és festői török váracs emelkedik a vízmedencék fölött Ifjú kapucinus szemináristák jártak vidám ének és nevetgélés közben a romok között. Históriai nevezetességek mellett visz az út romok, várak és városok temetői mellett, melyekhez az emberiség nagy emlékei fűződnek. És ez az imponáló multtal szemben

a jelen, a nyomorgó kolduló rongyos benszültöttek, akik egy helyiségben laknak az állatjaikkal és koldulásán s lopásánál egyebet soha nem tanulnak. Így mulik el a villág dicsősége. Egy kútnál két arab leány állott Csinosak és erősk voltak.

— Leányok adjatok egy ital vizet — szólította meg az egyiket vezetőnk.

A Moslin nő kecses mozdulattal nyújtotta át a hűsítő italt. Önkénytelenül eszembe ötlött a bibliai jelenet a kútnál, Rebeka és Eleazár között. De az idők megváltoztak azóta, Rebekán nem lógott annyi ékszer, mint ezen a vízmerő arab leányon Egy Mária Terézia tallér között zsinoron lógott le a nyakáról és bennem nyomban feldobbant a magyar sziv.

— Add el nekem gyermekem ezt a pénzdarabot.

— Nem pénz ez uram, hanem ékszer, felelte a barna bőrű hajadon.

— Mindegy feleltem én, én pénzt adok neked érte s azon vehetsz két ilyen ékszert és magadnak.

— Hát mennyit ad, uram?

— Határozd meg te magad az árát.

Némi habozás után így szólott a barna szemű leány:

— Öt frank.

— Egy Mária Terézia tallérnak valóban öt frank az értéke. Ez a török nő valóságos kis pénzbecsülő.

Valódi TULIPÁN KERT jelvények

STRAUSZ SÁNDOR

könyvkereskedésében * Csáktornya

1, 2 és 3 korona.

A tiszta jövedelem a nemzeti alapra.

sülete ugyszólván az első az ilyenü egy-sületek között hazánkban, és kitűzött célját annyi körültekintéssel és gyakorlatiassággal igyekezik megvalósítani, hogy az alapszabályaiban lerakott elvek például és alapul to-gadhatók el hasonló egyesületek létesítése-skor. E nyugdíj egyesület alapszabályainak rövid kivonata, melyből annak hasznos volta és észszerűsége szembeszökő, a következő:

Az egylet célja a) tagjainak állandó keresetképtelenség esetén segélyezése és nyug-dijazása, b) egyleti tagok özvegyei és árvái-nak a nyugdíjazása.

Az egylet rendes tagjai 3 osztályba osz-tatnak. Az I osztályban 28 fillér, a II-ban 42 fillér, a III-ban 56 fillér a tagdíj heten-kint. A tagdíj fizetése alól időlegesen föl-mentetnek a) a kik huzamosabb időn át beteg-ségben szenvednek, b) munka nélkül voltak s azt a választmány előtt igazolják, c) ha a katonasághoz tényleges szolgálatra behívtak. Mindhárom esetben, ha a jelzett okok megszűntek és 15 nap alatt az egy-leti titkárnál jelentkezik az illető tag és tag-sági díjait a mulasztott időre után fizeti, az elmulasztott idő beszámíttatik.

Nyugdíjazás csak 10 évi tagság után kezdődik. 10 éven belül történt elhalálozás esetén a befizetett tagsági díjak az özvegy-nek vagy árváknak azonnal visszafizetetik.

A kik 10 évig rendesen teljesítették a befizetéseket, tehát a II-ik évben már, ha nem önmaguk által akarva előidézték testi vagy szellemi elgyöngültség következtében a további munkára teljesen képtelenné vál-tak s ez orvosilag igazollik, akkor a 10 év után az I osztály tagjai havonként 26 K., a II osztály tagjai havonként 39 K. s a III osztály tagjai havonként 52 K. nyug-díjat élveznek. E díjak a befizetési évekhez képest fokozatosan emelkednek s a maxi-mumot 35 év alatt érik el.

Az a rendes tag, ki 35 éven át telje-sítette tagsági kötelezettségét, további fizetés-re nem kötelezhető és nyugdíjának azonnali élvezetébe léphet, mely esetben a teljes nyug-díj havonként az I osztályban 45 K. 25 f., a II osztályban 67 K. 87 f. s a III osztály-ban 90 K. 50 f.

Az özvegy férjét megillető nyugdíj 4%-át élvezi élete fogytáig, ha elhalt férje-

Zsembem nyultam, hogy kivégyem az öt fran-kot. Erre azonban a leány vérszemét kapot és nevetve kiáltotta:

— Most már csak tíz frankért adom.

Ez a kapzsiaság felbosszantott, nem vettem meg a tallért. Ugyanezen a kapzsissággal találkozom Hei-ronban is, ahol régi kéziratokat akartam vásárolni.

Megczirogattuk az arab leányok arcát és az tán tovább mentünk. Meredek köves uton vitt lefelé a kocs. Egyszerre meghorkantak a lovak, mindannyian leugrottunk a kocsiról. Vészes porgatás ütötte meg fölünket. Néhány méternyire tőlünk felbuzulva, törött kerékekkel fektűt a kocs s körül-lötte négy-öt alak siránkozott. Egy öreg nagysza-kállu zsidó térdelt egy fiatal férfi előtt, akinek véres horzsolások voltak az arcán. A kocs felborult utközben és a fiatal ember megsértült. Az öreg rimázkodva fordul felénk:

— Urak segítsenek fiamon ő lelkemnek job-bik fele.

Megvizsgáztuk a fiatal ember sérülését, jelent ékelen karcolások voltak, a legénynek inkább a kocsból való kizuhanás ártott meg. Megvizsgáztuk a vén zsidót, egy kis pénzt is adott nek, mire nyomban megszűnt jajgatni.

Nemsokára Rachel sírjához értünk, ahol nyílnak most is szebbnél szebb rózsák, s a hívők, a ki-váncsi Európaiak és a száz meg száz koldus zsi-bongása bizonyára csak zavarja örök álmát annak a híres nevezetes zsidó nagy asszonynak.

KENDE ARMAND.

nek legalább 3 évig törvényes neje volt. A tagot megillető nyugdíj özvegy nem léteben az árvák között osztatik fel és a járulékot a leányok 14, a fiúk 13 éves korig élvezik.

Ilyképen van szervezve a rimaszombati iparos nyugdíj egyesület S ha egy kis szá-mítást eszközölünk, úgy láthatjuk, hogy pél-dául egy I osztályu rendes tagnak 10 évi befizetése összesen a kamatok nélkül csak 145 K. s ennek ellenében 10 év után nyug-díjképen már egy év alatt 312 K.-at ad. Mily csekélység ellenében nyújt a nyugdíj egye-sület tisztességes megélhetési biztosítékot.

A csáktornyai ipartestületnek mintegy 320 önálló iparosa van, ez nagyon is ele-gendő szám egy iparos nyugdíj egyesület létesítéséhez. *Ne késlekedjenek tehát az intézők, hanem alkossák meg mielőbb e fontos egyesületet az ipartestület kebelében*, mert minél előbb létesítetik a nyugdíj egyesületet, annál hamarabb lesz azokon segítve, akik arra reászorulnak!

K Ü L Ö N F É L É K.

— **A Tulipánkert.** A Fischer Emil ál-tal forgalomba hozott tulipán-jelvények árá-ból 70 százalékot juttat az intéző bizottság magyar iparvédelmi célokra. Ilyen valódi jelvények 1, 2 és 3 kor. kivi-telben kaphatók STRAUZ SÁNDOR könyvke-reskedésében Csáktornyn.

— **Választási mozgalmak.** Múlt szá-munkban megírtuk, hogy kerületünkben 48-as függetlenségi programmal Ziegler Kálmán csáktornyai kir. közjegyzőt jelölték a kerü-let függetlenségi választópolgárai s Ziegler a jelöltséget el is fogadta. Együttal azt is jeleztük, hogy Ziegler megválasztása egyhan-gunak vehető. Azonban azóta megváltoztak a viszonyok. Néppárti képviselőjelölte is van a kerületnek dr. Landauer Bela Hont-megye főjegyzője személyében s így ma már teljes erővel folynak a választási moz-galmak és korteskedések.

Itt említjük meg azt is, hogy a köz-ponti választmány folyó hó 19-en tartott ülésében vármegyénkben választási napul f. hó 30-át, jövőhét hétfőjét tűzte ki, mely napon a vármegye összes választókerületi-ben meglesznek a választások.

A szomszédos letenyei választókerület-ben 4 képviselőjelölt is van. Szüllő Géza, a kerület eddigi képviselője alkotmánypárti programmal, Dobrovics Milán néppárti pro-grammal, Zalán Béla függetlenségi progra-mmal léptek fel s beszéltek, hogy Bosnyák Gé-zát is jelölni akarja a függetlenségi válasz-tók egy része.

Az alsólendvai kerületben Nyári Béla, a kerület eddigi képviselője néppárti pro-grammal és gróf Bathányi Pál 48-as függet-lenségi programmal a jelöltek.

— **Községi tisztújítás Csáktornyn.** A járás foszolgabirája 1253. sz. rendel-tével Csáktornya nagyközség tisztújítására határ-időül f. évi május hó 14 napjának délelőtti 9 óráját tűzte ki a község háza tanácstermébe.

— **Névmagyarosítás.** Schwarz Árpád, Géza és Ödön alsódomborui illetőségű és ugyanottani lakosok vezetéknevének »Som-lyó«-ra kért átváltoztatását a helyügyminisz-ter megengedte.

— **A Dalosözvetség választmányi ü-lése.** A Dunántúli Dalosözvetség választmá-nya április tizennyolcadán este Horváth György alelnök elnöklésével ülésezett. Az el-

nők bejelentette a választmánynak, hogy az április elsején tartott tisztikari értekezleten az a közözhaj merült fel, hogy a dalúne-p disznóknak Zichy Aladár gróf miniszter, or-szágyűlési képviselők kérsék fel. A be-jelentést helyesléssel vették tudomásul. A disznóknak elodagására küldöttsegileg kéri fel Zichy Aladárt. A választmány elhatározta, hogy az ünnep tényét és sikerét emelendő védnököket fog felkérni. A versenydíjak ügyé-ben az egész megyében gyűjtést indítanak, melyet reményhetőleg szép siker fog kor-o-názni. A helyisajtó munkáit sajtóbizottság alakítására kéri fel. A várost átiratban tag-ják annak idején felkérni, hogy az utcák tisztántartása és a házak disztése érdekében felhívást bocsásson ki a közönséghez. A szö-vetség a városházban levő Kaufman-féle he-lyiségben, melyet a tulajdonos szíveségből átengedett, állandó dalúne-p rend-zői irodát létesít. Több kisebb ügy került még ezenki-vül tárgyalásra.

— **Halálozás.** Krampatits József stridói áll. iskolai tanító 5 éves József nevű fia április 17-én torokgyíkban elhunyt. Mivel lakása az iskola épületében volt, a hatóság az iskolát nyolc napra bezáratta.

— **Az Animo.** Egyik megyei lapársunk szerkesztői üzenetében a következőket mon-d-a a lap valamelyik előfizetőjének:

»Az Animo pezsgőt a csáktornyai pezsgógyár állítja elő, az Animo tehát nemcsak, hogy hazai termék, de megyei is és ezért a zalainak kellős kötelessé-gük, hogy pártolják. A hazai ipar fellen-dülését, sajnos, megakasztja némelyek os-toba előítélete, mert azt hiszik, hogy az idegen termékek használata előkelőséget kölcsönöz. Pedig hát az a tulipán, melyet valószínűleg ön is visel, nem csupán disz-ám, az kötelez is valamire: elsősorban a honi ipar pártolására. Ezt a jelen esetben annál könnyebben tehetik, mert az Ani-mo bármely hasonló termékkel kiállja a versenyt, sőt pompás ízéről, előállításának korrektségéről és tisztaságáról a napok-ban nem kisebb kapacitás nyilatkozott elragadtatással, mint Schaunard Gusztáv, a kiváló francia ipari szaktekin, ki a csáktornyai gyárat megtekintvén, kijelen-tette, hogy az a legkiválóbb hasonló gyá-rakkal egyenlő rangú. Ez nagy szó! Be-csütljük hát érdeme szerint e hazai gyá-rat, meri az Animo is a tulipán védelme alatt áll«.

Ehhez mi csak annyit tehetünk, hogy valóban megerősítjük szerkesztő kollégánk-nak a véleményét az Animo-ról, mert az bizony a nagyon is jó és kellemes italok közé tartozik, s a ki csak teheti, jól teszi, ha a közeledő nyári időben Animo-val olti a szomjúságát.

— **Halálos baleset.** Stridó melletti Mo-gyoród községben Kristovics Albertné föld-mives neje, husvét hétfőn felküldte 10 éves Verona leányát a padlásra tojásért. A leány lejövet megcsuszott és egy szalmát kihúzó horogba esett oldalt oly szerencsétlenül, hogy az orvosok csak erős vágások árán tudták azt testéből eltávolítani. A szerencsétlen így is csak pár órát élt, mert belső elvérzés következtében már másnap reggel meghalt.

— **Ugyes fogás.** Április 12—13-án a stridói és muraszardahelyi csendőrőrs 50 fő-nyi fegyveres polgárral a felsővidék erdőse-gében tartózkodó kóbor cigány karavánok-ból, melyek állandó rettegésben tartották a vidéket, ötven, majd tizenöt személyt elfo-gókat. A nőket és gyermekeket illetőségi he-lyükre, a férfiakat pedig az őrsre kísérték.

Halom számra táruinak fel az elkövetett bűn esetek és szekérszám hordják az elrabolt és elrejtett tárgyakat össze. A nyomozás állandón folyik.

— **Erdőégetés.** Mult hó 29-én Cseresnyés község határában a község erdejé ki-gyuladt és a községi erdőből egy holdnyi, valamint a mellette levő grófi erdőből fel holdnyi terület a tűz által megrongáltatott. Szerencsére a község lakossága hamar ész-revette a tüzet és így mielőtt nagyobb ará-nyokat öltött volna, sikerült azt eloltani. A tüzet valószínűleg fenyőtobozokat keresők által rakott melegedő tűz idézte elő.

— **Tizenöt éves fűrdőzés** és különféle hirde-tett szerek voltak eredmény nélkül számos csu-és közvényes betegknél, kik végre is a híres Zoltán-féle kenőcs használatát által teljesen meggyó-gyultak. Ára 2 kor Zoltán Béla gyógytárában, Bpest, V, Szabadságter.

— **Muraköz selyemtenyésztése 1905. évben.** A mult 1905-ik évben Zalavárme-gyében 479-en foglalkoztak selyemtenyész-téssel s termeltek 5246 kg. gubót 9282 K. értékben. Legtöbb termelő volt a csáktor-nyai járásban, 150 s utána a perlaki já-rásban, 101 s a két járásban termeltek 2395 kg. gubót 4411 kor. értékben.

A csáktornyai járásban: Bot-tornyán 17 selyemtenyésztő 129 kg. gubót termelt s 241 koronát keresett. E község-ben legtöbbet keresett Filic Márton, 43 K. 42 fillért. Beliczán 5 tenyésztő 26 kg. gu-bóval 49 koronát keresett. Csáktornya—Battyánban 2 selyem tenyésztő 21 koronát keresett. Drávaszentiván községben 16 se-lyemtenyésztő 214 kg. gubóval 388 koronát kapott, köztük Bujanics József 49 kor. 74 fillért. Drávavásárhelyen 14 tenyésztő 133 kg. gubóval 261 koronát keresett, köztük legtöbbet Jut József 80 kor. 32 fillért. Mura-szerdahelyen 36 kg. gubót termeltek s 61 koronát kerestek. Muraszente Mártonban 41 tenyésztő 555 kg. gubót termelt, melyert ki-fizettek 1036 koronát. Nyírvölgyön 4 te-nyésztő 27 kg. Ráczkánizsán 9 tenyésztő 93 kg. Stefáneczen 4 tenyésztő 54 kg. Zalaújváron 9 tenyésztő 70 kg. Zrinyifalván 2 tenyésztő 27 kg. Drávaóhídon 6 tenyésztő 35 kg. Pekleniczán 7 tenyésztő 34 kg. gubót termeltek.

A perlaki járásban: Drávaegyház községben 5 tenyésztő 45 kg. gubót termelt s keresett 85 koronát, Kotoriban 20 tenyésztő 111 kg. gubót termelt s keresett 202 koronát. Murakirályon 3 tenyésztő 24 kg. gubót termelt s 48 koronát keresett. Perlak köz-ségben 24 tenyésztő 239 kg. gubót termelt s 451 koronát keresett. — Podbreszt községben 13 tenyésztő 263 kg. gubót ter-melt és 481 koronát vett be. Kisszabadkán 15 tenyésztő 76 kg. gubóval 133 koronát keresett. Tüskeszentyörgyön 13 tenyésztőnek 133 kg. gubóval 238 korona volt a keresete.

— **Tűz.** Folyó hó 6-án este 8 óra táj-ban Gyurán István víziszentgyörgyi (lapát-hegyi) lakos a lakóházának a padlásán tűz ütött ki és az egész lakóház, valamint egy istálló és pajta teljesen leégett. A kár kö-rülből 2000 korona, a miből biztosítás ré-ven mintegy 1300 korona megtérül. A tü-zet valószínűleg gyújtogatás okozta.

— **Falopás.** Safarics Vince felsődom-bo-ri lakos és a család folyó hó 4-ikére vir-radóra Gróf Festetics Jenőnek Felsődombo-ri község határában levő erdejéből többi élő tölgyfát lefűrészeltek és mintegy 150 K. értékben elloptak. A lopott fákat a csendő-rök a tolvaj földjén találták fel, ki a tolvaj-lást be is imerte.

— **Allandó választmányi ülés.** A tör-vényhatósági bizottság folyó évi május havi rendes közgyűlésén felveendő 1905. évi vármegyei házipénztári és a vármegyei összes alepok 1905. évi számadásai tárgyában te-endő véleményes jelentés elksztése végett az állandó választmány ülése 1906. évi ápr-ilis hó 28 délelőtt 9¹/₂ órakor, ugyan a fent kitett bizottsági közgyűlésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalá-sának előkészítése végett pedig az állandó választmányi ülés 1906. évi máus hó 7-én délelőtt 9 és fél órakor lesz Zalaegerszegen a vármegyei ház gyűlés termében.

— **Hamis 20 koronás papírpénzek.** A magyar királyi pénzügyminiszter körrendelet adott ki valamennyi hivatalhoz és pénztárhoz, figyelemztelve őket, hogy főként Monteneg-róban sok hamisított 20 koronás bankjegy került forgalomba. A hamisítványok könnyen felismerhetők, mert rajzuk lényegesen eltér a valódi 20 koronás bankjegyek rajzától. Sokkal durvább kivitelűek és szövegükben több ékezet hiba van. Jó lesz tehát a 20 koronás bankjegyek elfogadásánál óatosan és figyelemmel eljárni.

— **Halálozás.** Rosenfeld Salamon ma-gánzó folyó hó 19-én hosszú szenvedés után Csáktornyán elhunyt.

— **Vakmerő kerékpár tolvaj.** Az utóbbi időben, mint már megemlekeztünk róla, egy vakmerő ember a nap különböző szakaiban, lényes nappal is olyan helyekről lopja el a felügyelet nélkül hagyott kerékpárokat, hogy valóban bámul a vakmerő tolvajlason az ember. Eddig sikerült mindig a tolvajlása az illetőnek s a lopott kerékpárokat hol az egyik, hol a másik kissé távolabb fekvő község-ekben potom áron eladja. Legutóbb, nagy csü-törtökön a zsidó templom udvaráról vitte el valaki dr. Wolf Béla orvosnak csak pár pil-lanatra elhagyott kerékpárját. A kerékpárt azután f. hó 17-én Légrádon találták fel, hol a tolvaj 52 koronáért eladta. Ez a tolvaj azonos az előbbi kerékpár tolvajlások tet-te-sével, mert ez is mint az előbbi tolvajlások tettese Novák István perlaki születésűnek vallotta magát a vevője előtt s az eladás után nyomtalanul eltűnt.

— **Vásáráthelyezés.** A kereskedelem-ügyi miniszter megengedte, hogy Mura-szerdahelyen az aug. 19-ére eső vásár aug. 18-án tartassék meg.

— **III. osztályu személykocsik járatása a Máv. gyorsvonatain.** A kereskedelmi körök régi kívánsága, hogy III. osztályu személy-kocsik a Máv. gyorsvonatainál is járatlassa-nak, vagyis, hogy a gyorsutazás előnyében a szerényebb viszonyú III. osztályu utasok is részesültesse. kik ebből államasuti vonalainkon (egy-két rövid vonal kivételével) jelenleg ki vannak zárva. E régi és méltá-nyos kívánságot a kereskedelemügyi minisz-ter figyelembe venni kívánván, elrendelte, hogy a Máv. olyan vonalain, amelyeken a gyorsvonatok terhelése s a forgalmi és me-netrendi viszonyok megengedik, a III. osztályu utasok szállítása az erre alkalmas gyorsvo-natoknál lehetőleg már 1906. május hó 1-én a nyári menetrenddel együtt megkezdessék s később a gyakorlati követelményekhez képest fokoztassék. Ezzel kapcsolatban meg-említtjük, hogy a Máv. 1904. évi kimutatása szerint, a Máv. utasai közül 85% volt a III.-od oszt. utas, míg 15% a II.-od és I.-ső osztályu utasokra esik. A III.-od oszt. utasok száma 1904. évben 32 millióra rugott. Ez utasok után 28 millió K. volt az államas-utak bevétele.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a hazai kereskedelmi és iparkamarák együttes kezdeményezése folytán, 1902. évi december hó 31-én 60.167/VIII/1902. szám alatt kelt magas elhatározásával az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmanak és jó magaviseletének jutalmazására száz, egyen-ként 100-, azaz százszáz koronás állami ju-talomdíjat rendszerezett, mely jutalomdi-jakból Ö nagyméltóságának az ipari mun-kások számaránya alapján felállított felosz-tási tervezte szerint kamarai kerületünk területén hat fog szétoztásra kerülni. A ju-talmazott munkások mindegyike a jutalom-díjon kívül, a jutalmazás tényét és jutal-mazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap. A jutalmazások iránti javaslatlétél és a jutalmak kiosztása a kereskedelmi és ipar-kamarák feladatát képezvén felhívjuk a ka-marakerületünk területén működő gyáro-sokat, közép- és kisiparosokat, hogy legkésőbb ez év június 15-éig terjesszék be ezen el-nökséghez az általuk jutalmazásra ajánlott munkásaikra vonatkozó s minden munkásra nézve külön-külön kiállítandó javaslatlétal, az azokra vonatkozó és a jutalomra való érdemességet bizonyító adatok kíséretében. A jutalomra való igény előfeltételei a következők:

1. magyar állampolgárság;
2. tényleges ipari munkában való ál-landó alkalmaztatás (kapus, kocsi, gyári irodaszoigla és más ily természetű szolgál-atot teljesítő a jutalomra igényt nem tarthat.
3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében (tanonc-évek beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöl-tött évadok teljes évekké egyenértékűeknek tekintetnek);

4. a rendes munkabér vagy munka-kereset évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat.

Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvvel vagy annak hiteles másolatával bizonyítható. Ugyan-azon munkás a szóban levő jutalomban csak egyszer részesülhet.

Az a beadvány, illetve előterjesztés, amelyet a munkádó ipari munkása meg-jutalmazása tárgyában a kereskedelmi és iparkamarához intéz, közügyre vonatkozó javaslatnak tekintendő, s mint ilyen a díj-pénzek 14. tétel g) pontja alatt felvett ren-dekezés értelmében bélyegmentes. Ugyancsak hasonló indokból, de kizárólag erre a célra bélyegmentesen állíthatók ki azok az iratok is, amelyek a jutalom feltét leit képező kö-rülmények igazolására szolgálnak az illetéki díjpenzek 79. tétel e) pontja értelmében. Azonban ezekre az iratokra fel kell jegyezni, hogy kizárólag erre a célra állítottak ki s hivatkozni kell a m. kir. pénzügyminiszter ur Ö nagyméltóságának 1903 évi február hó 28-án 17.455. szám alatt kereskedelemügyi miniszter ur Ö nagyméltóságához ez ügyben intézett átiratára. A munkás-jutalmazásokra vonatkozó ezen iratok vett használat után visszaadandók.

CSAK 12 koronáért szétküld
utánvételt az Orsz. Posztókv. A ruház Budapest Rottenbiller-u. 20. sz., egy férfiöltönyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke és barna gyapjuszövetet vagy kammgarnt.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlažeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:

LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:

MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:

STRAUSZ SÁNDOR.

Pazimo na živinu.

Kak čitamo iz novinah, od velike vrucine se opet vu mnogih mestah pojavlja živinska kuga. Hvala Bogu tu vu Medjimurju ravno ne, ali Bog zna kaj isče more doiti pak zeto bude hasnovito, ako gazde opomenemo naj si paziju na živinu.

Med nesrećami, koje jednoga gospodara moreju postići, je jedna najhujša nesreća živinska kuga. Denes još zdrava živina, gazda se njim veseli, a drugi dan već nečuju jesti, na t etji dan pogineju i zbogom je celo ufanje gazde. Kak nebi, im siromak gazda jedino vu tem ima veselje, ako su mu pri gospodarstvu živina zdrava, iz ovih ima hasna, iz ovih čere plaća porciju i druge naplaćke, pak ako jedanokrat je kuga odnese, to sve računanje prestane, gazd se mora vu dug zakopati ako koč da mu zbog porcije ili zbog drugih starih dugov sekucija nedođe na hrbel.

Osobito sada vu ljetu se pojavlja najbolje kuga. Sada je toplo, sada ideju svinje i druga živina vun na pašu najleži se širi nevolja, koja onda više gazdov na nikaj dene.

Naši starci vu mislili, da kuga tak hodi po svetu vu spodobi človeka i mi ju nevidimo kojemu gazdi dojde tam nesreća postane. I tak su se vnogi sa kajkakvom bedastoćom trsili da pretiraju kugu. Na Jurjevo su kitje navesili na vrata brezovo i šipkovo, veleć da prek toga nemre kuga iti.

Vu zdenec su sol hitili, jer gde je kuga poznala sol vu zdencu, ondi je pustila mir živini. Vezda znamo, da je kitje zabada na vratu, ako jedanput kuga vudri vun med našom živinom onda je zabadaš šipek i breza, ovi ju nebudu odtirali. Jedino kaj je hasnovito delo bilo od naših starcov je bilo to, da su sol hasnuvali vu vodu. Sol vodu čisti. Od soli pogineju oni bakteriumi, koji smrt zročiju živini. Jer kaj mi za kugu zovemo, to su takve male živinice koje mi s očmi nemremo videti i vu jednoj kapljici vode je teh živinica na milijone i milijone. Sada ako te živinice vu takvo mesto dojdeju, gde se ploditi moreju, vu jednoj minuti se jih na milijone naplodi, ove krv čista zmešaju ogiftaju pak onda od toga mora poginuti živina.

Najvišekrat se pripeti kuga med svinjama birkami i med mladinom.

Osobito je pogibeljna kuga med svinjama. Denes još zdrave svinje, zutra njih celo čredo pogine jer svinje kada se paseju jedna od druge dobi kugu. I jer kak sami već rekel, te giftne živinice jako hitro se plodiju, za mali čas celo čredo ogiftaju. Sigurno da one svinje koje su slabe krvi nahitroma pogineju, a jake krvi svinje se dugo mućiju i negda je i zvraciti moći.

Da se kuga nebude mogla tak jako širiti, moramo se trsiti čim bolje to priprečiti. Zbog toga držimo na čistoma koč, dajmo svinjam dosta soli vu hranu, pak i slobočno ljuka vrežemo vu hranu. Tak ravno

i mladini navek friško vodu dajmo piti. Kak čujemo, da je gde kuga vudrila vun, taki doma držimo naše svinje, da na paši nedobiju od drugih svinjah kugu.

Politički pregled.

Još traža velika radost vu orsagu, da je mir napravljeni. Novi ministri od svih stranah dobiju pozdrave, tak reknuć slavi je celi orsag.

Već je i novi honvédski minister imenuvani vu osobi Jekelfalussy Lajos generala. Novi minister je čista magjarskog duha soldat. Vu Zemlémvármegjinski Szacs i obćini se je rodil od stare plemenitaske familije. Već od male mladosti su ga za soldata oohranili. Pri honvedi je postal za leitinanta. Zalam je na hitroma avanžeral. Navek je čvrsti soldat bil, ali navek pravičen za soldate. Vezda je 57 let star.

Naši čitatelji su sigurno znatiželjni nekaj i od drugih ministrov, koji su kuliko stari. Najmlajši je: grof Zichy Aladár, jer je samo 41 ljetu star. — Kossuth Ferenc se je 1841-ga rodil. dakle vezda je 66 ljeta star.

Wekerle Sándor, grof Apponyi, Jekelfalussy i Polónyi su jednoga ljeta, svaki je 57 ljet star. Darányi i Andrássy su 45 ljetne dobe. Dakle najstareši je Kossuth i najmlajši je Zichy.

Z A B A V A.

Siromaški človek i dober Bog.

Živeli su okolo Tise ljudi, koji jedino od trstike i iz trstične žetve zdržavali se jesu. Nego od onoga vremena kak su Tisu regulerali, trstiki već tora nit glasa nema. Vezda naj zna sam dober Bog iz česa živeju te ljudi. Nego zato ipak iz nečesa živeju to je sigurno, ar do vezda nigdo nije vumer! od njih od glada. Barem čuti nije bilo od toga.

Nego to se itak znade, da se našel med njimi jeden trstični človek i to pako Budai Peter, koj se vre navolil siromaštva i k dobromu Bogu obrnul se je za pomoć. Ravno njegovo pripećenje se opisuje ovdi.

Njegova mala pustara je na jednim ljepom mestu ležala. Iz svojega hižnoga praga je dve varmedjije videl. Iz Zemplimske varmedjije videl je tokajski breg. Iz Szabolcsvarmedjije tisza-lökijškoga turna. Ako se iz turna čulo sim zvoniti, znal je to, da malo deždja bude. Ako pak su se iz tokajškoga brega oblaki doli izpušćali, znal je da veliki deždj bude. Vnogo valja ovo jednomu gospodararu osobito, ako vnogo zemelj ima.

Nego kaj je to hasnilo Budai Petru, koj nije imal više, kak samo dve mekote za kuruzu i jednu mekotu zemlje za kalamper.

Vu jednom takvem ljetu kad se opet slaba kazala kuruzi i kalamper, tak je rekla Šara ženska, Budai Petru gospodararu veru tuvarišica.

— Gospodin Bog ima nekaj stobom, da se je tak spozabil iz nas.

— Gospodin Bog?

Kajti je to na pamet došlo?

Kaj bi imal gospodin Bog smenom? Jeli sam ja kaj zločestoga učinil vu svojem življenju?

— A jeli si pak kaj dobroga? Budai Peter si je malo premišljaval.

— Nje za dosta to, ako človek ostane za poštenoga.

— Meni je za dosta Peter, zakonu je takaj zadosta, smenom nisi imal nikakvu falingu nit zakonom si imel. nego kaj pak ako je gospodinu Bogu ni za dosta? Morebiti je ni za dosta zlo ne učiniti, nego dobro je takaj potrebno učiniti. Razmeš me dragi.

— Razmem, razmen Šara. Tak si misliš ti? Kaj pak ako gospodin Bog si tak ne misli kak ti.

— Prav imaš. Ja nevelim da bi aku-

rat tak bilo, kak velim, ali je moguće, da je tak. To pak itak za sigurno morem reći, da kaj se dotiče bogomole, pri tom si jako za ostal, pred licem gospodina Boga.

Budai Peter se zmaše malo iz ramenom — Mužko delo je posluvanje, ženskina je molitva mrgoće nazad na Šaru.

Nego ženski jezik je ni bil leni.

Kak guder dobro se branil Budai Peter nekakov trn mu je itak ostal vu srdcu njegovem i po spomenku si je dugo premišljaval. Žena prav more imati. Ja ravno ne nevbijam, nekradnem, ne vkan ujem svoje bližnje kaj pak ako je to premalo za jedno človečansko življenje. Kaj hasni deždj, ako vu oblakah nuter ostane. Samo onda bude božji blagoslov, ako doli na zemlju opadne. Kaj se pako molitve dotiče, vu tom čisto. prav ima žena. Kak počne Otec naša moliti, taki je nato došel, da ga vre neredno moli.

— Doli si legne spat, zatim drugo jutro vzorju vzeme si svoju palicu, torbu si na pleća obesi i stane si na szabolcsaiski put. Tam je prosil da ga naj vzemeju na kola, koji su na tjedenski senjam išli i tak je dospel vu varaš.

Sa svećenikom se hotel spominati verh svoje falinge. Velečasni gospodin je taki pre- razmel Budai Petrove duše falingu raztol-

Vu orsagu je već sveposvud mir nastal u varmegijah, samo na zbiranje se pripravlja jako. Vu najviše mestah bude jednoglasno zbiranje.

Novo orsačko spravišće, kak se skup sede taki odredi štelinge, da tak siromaški rezervisti nebudu morali pod jednim nutri rukovati.

Vu sčakornajskim zbirnim kotaru već jako traja kortešuvanje. — Jedni se za dr. Landauera boriju a drugi pak za Ciglera. Obedve stranke imaju nekaj povedati svojim zbiračom. Tak na priliku Ciglerova stranka je dala vun poziv, na kojem pozivlje zbirače, da se naj vu Ciglera ufaju, jer on je domaći človek, tu je rodjeni, pozna naše nevolje i težkoće i već 30 let tu kakti vudja posluhne ljudi vu svakoj težkoći, pak zato je vreden da se ljudi vu njega ufaju. Naj se neda zmešati nigdo, — tak veli dalje poziv — koj pozna Ciglerove zasluge, i vrednoga ga drži na to, da bude ablegat, naj zdrži kre njega.

Druga stranka se takaj trsi na svoju stran obrnuti ljudi. Jedni onak, drugi ovak. Mi samo tuliko slobodno povemo vu našim listu, kuliko je zadosta, da neprestupimo meju politike. Dakle naj si poštuвани zbirači zebereju ablegata, kojega oni za bolšega vidiju. Zbog pravice još tuliko imamo povedati da je Cigler na 48-osme (neodvisne) stranke ablegata stupil gori.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam vu novim tertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Kalendar.** April 23. Pondeljek, Adalbert bišk. muč. — 24. Tork, Gjur muč. — 25. Sreda, Marko evangelista. — 26. Četvrtak, Marcellin muč. — 27. Petek, Zita devica. — 28. Subota, Valeria muč. 29. Nedelja Peter muč. — Evangelium ove nedelje je od dobroga pastira Jezuša. (Ja-

načil mu je, da ravno, vu tom je falinga, da se on cirkve ogiblje, da pako, ako človek cirkvu pohadja prodeštvo posluša i tak se s gospodinom Bogom bavi, ovo spada k počinku življenja.

— Nego jako daleko stanujem od cirkve veli Peter.

— Jenkrat vjednim tjedno ipak morete nuter dojt.

— Jako težko.

— Jeli ste se vučili moliti?

— Vučil se jesam.

— Odkoga?

— Od vukov na pustari. Kad pod mojom pustarom tuliju, od straha sam navek molil.

— To je ni za dosta Vu strahu vsaki moli. Dam ja vam knjigu, iz žnje molite vsaki don. Onda bum zadovoljen ako vsaki mesec samo jenkrat dojdete vu cirkvu.

— Pak onda takaj iz srčca dohadja človeku molitva, ako iz knjige čita?

— Naravski, knjiga bolje k Bogu ravna človeka.

— No daklje naj mi daju jedno velečasni gospodine od oni bolših.

— Velečasni gospodin na dari Budai Petra iz svakojačkom duševnom mannom i

nos X. 11—16) — Mladi mesec bude 23-ga tojest vu pondeljek ob 5 vuri 6 minuti po poldan. — Sejem bude 25-ga vu Magjarovo, 23-ga vu Pluju proščenje bude na Markovo vu Szelenci. Vreme bude lepo vedreno, negdi negdi veter.

— **Nesreča na željeznici.** Strašna željeznička nesreča se je pripetila na Jaseno banhofu, blizu Verseca. Jeden osobni cug se je zbog hudog predevanja glajza tresnul sa jednim teretnim cugom. Sinje su se na 50 metrov dalečine gori vtrgle. Više ljudi je oranjeni, med njimi i mašinista. Na teretnim cugu se e na pufi skrival jeden šusterski inoš, koj se je vu kmici zabadau hotel peljati. Vezda je na falate zdrobljeni. Mašinista je težko oranjeni. Cugi prek banhofa nemreju iti.

— **József nadherceg doma.** József kraljevski herceg bude sa svojom ženom Augusta herceginjom drugi tjeden dimo došel vu Budapeštu. Nadherceg je bil vu Egiptu kam je vu Januaru otišel.

— **Svadjivi človek.** Vnedelju noć vu Budapešti vu jednoj mleko prodaji je Mittelman Ferencz činovnik zvršaval svoju službu. Vu kancelariji je pisal, kada okolo polnoći knjemu dojde Mak Lajos 31 ljetosnji težak, koj je na glasu bil vu tom, da se rad svojuje i da je pohlepen. Pijan je bil i vu svoji svadjivi volji je za kričal na činovnika i doli je hitil na stolu ležeću kupicu. Mittelman činovnik je žešpotal Makoja. Na što svadjivi človek je plusnul Mittelmana. Činovnik videči, da se pijani človek proti njemu podigel revolvera je vzel iz kiste. Mak se nato na Mittelmana hitil i počel ga tući i dušiti. Mittelman vu dvojnosti bivši sprožil je revolvera, koj je iz šprihom bil nabit. Nato je Mak pobegel. Otišel je vu špital, gde se je dal vraćiti. Redarstvo je vu tem poslu podiglo iztražu.

— **Vmoril je svojega otca.** Nečermurno je vmoril svojega pravoga otca Réthy Istvan kovacsházijski dečko. Njegov otec Réthy Tamás bi jako rad pil žganicu, nego je ni imel peneze. Da si vu nevolji pomore, prodal je svojemu susedu hektoliter kuruze i otišel je vu krčmu. Sin njegov je to zeznal za njim se požuril i s jednom vu

ruki imajučom sekirom je svojega pravoga otca zatukel. Krvoločnoga sina su prijeli.

— **Potujučega skriti penezi.** Stikmar Mihaly zavadjajski težak, hotel je sreću probati vu Ameriki, nego prvlje neg bi bil došel, med putovanjem blizu Berlina vu Plankenburg občini ga dostigla smrt. Prinjem nadjednemi penezi su ga pokopali. Ostataka pako kaj vse skupa 4 korune i 80 fillerov znaša, poslali su sepeškomu podžupanu da preda njegovoj vdovici. Na poziv podžupana vdovica se javila, koja je bila rekla, da njezin muž okolo šinjaka vu jednim rubcu skrival je vezevanih 360 korun. Vdovica je hotela tužbu podiči, da bi peneze nazat dobila, nego pohehdob agroba van iz kapanje bi još više koštalo, kak sprevodni stroški, je od stupila od pravde.

— **Po kouriereskoj katastrofi.** Na občinski hiži vu Lensu je spravišće bilo, na kojem su silne govore držali. Na koncu sednice štrajkavci su psovali žandare, koji su nje razegnali. Okolo sedme vure na večer došli su soldati na pomoć žandarom. Puk je i ove takaj žešpotal i kamenje su počeli na nje hitati, radi česa je više soldatov oranjeni postalo. Zatim pako su železnu cestu kvarili gde medjutim železne ceste činovnici su nje ipak vmorili. Toj francuzkoj buni je sledeći zrok bil: Jednoga težaka ženu do 150 štrajkavskih težakov žene napale su nju, kajti njezin muž nije hotel k štrajkavcom se pridružiti. Ženskinu opravu vsu su iz žnje s čupali i presilili su nju da je morala črlenom zastavom mahati. Ženino pobistvo su vsu na komade spotrli. Kad je žandarstvo med nje stupilo, strašna bitvina je med njimi nastala. Štrajkavci su vse zbili i celi boj je med njimi nastal. Nato su onda konjenike van odredili, na koje su onda štrajkavci kamenje i glažovje metali. Lemon-tin zastupniku, koj je nje na mir nagovarjal su se norca delali opet potrebuvali su od njega, da žnjimi naj ide. Kada je prefektus i general med nje došel, kričali su: Živila buna! Oranjeni oficirov položaj je strahoviti, po priliki dva oficiri petnajst žandarov i dragonerov je oranjeni postalo. Večer ob 7 vuri se buna znova počela. Poglavarstvo iz

on neka malo mirneši išel je dimo iz varaša, nego kak je vu varaš došel.

Nego verek s knjigami je ni na vnogo došel. Jako se vre odevčil od čitanja. Mu je vruće postalo, pak je za trudel tak kak da bi kakvo težko delo svršaval. Višekrat si je zdehnul vu sebi: za svećenika je ova meštija, koj se drugo ni vučil nego ne za siromaka človeka.

Na stran je del knjige i Otecnaša je vzel na prvo, da se njega bez falinge navči. Kad ga vre dobro znal, vnedelju se stane i opet ide vu varaš i kad su skup odzvonili, sede se vu cirkvu.

— To je istina, da samo iz cirkve moguće je k gospodinu Bogu dospeti. Za to je, za to su nju zazidali i zato nju sdržavaju iz velikemi stroški.

Rezzatostil se je, kad je okolo gledal. Na pamet mu je došlo, da kak je težko do polgarmestra dospeti. Celi poldan čobi toliko ljudi pred njim. Onda pak na zadnje i zapreju ga. Ako ga vre zapreju.

Kak bude onda on stal, samoga gospodina Boga pred licem njegovim? Kada red dojde na njega.

Okolo se zgl dnul. Nut, tamo sedi vu posebnoj klupi svetli gospodin grof, njegova gospa, pak mali njegov sinek. Ovi su segur-

no naj prvi. Zatim na drugoj strani purgar-mešter nadnotariuš redarski kapitan iz svojom gospojom i više takovih gospodah. Zatim dojdeju, koji uredno hodiju vu cirkvu mužki i ženske.

Budai Peter si je nato poklopil svoju glavu. Kak guder je pregledaval on je bil ovdi najzadnji človek. Doklam na njegovu molitvu red dojde tam gori vu nebeskem kraljestvu, tak bude kak ovdi doli ljudih vu njihovom orsagu. Gospodin Bog rekel bude. Dojt drugi put, za denes je dosta bilo.

Ar siromaški trstični človek nebeskoga orsaga si samo za takvoga misli sebi, kakov je zemeljski orsag.

Ober vsega toga za trudjenom dušom premda nego itak je do kraja poslušal prodeštvo, z molil je svojega Otecnaša, zatim je tam ostavil cirkvu i postal je vani pred cirkvum.

Pobožniki su takaj išli van za njimi velečasni gospodin plebanuš kojega duga reverenda se skoro po zemlji vlačila, za njim pako gospodin kapelan.

— Oho, im ja ovoga mladoga popa poznam. I ta je k njemu išel i rekel muje:

— Gospon kapelan?

— Kaj bi radi?

Lenaje je pomoć prosilo. Štrajkovci Kait fabrike njene težake su nato presilili, da delo naj ostaviju.

— **Jedno kinaisko svedočanstvo.** Vu Berlinu se zadržavajući kinaisko deačko posleničtvo izvanredno kinaisko svedočanstvo je predao muzeumu varaša. Svedočanstvo od reči do reči od 781 ljeta po Kristu izahadja i od prvih kršćenikov vu Kini i od njihovoga prvoga nastanjenja glasi. Kršćanske vere navuke kak se ima znati sa nestorijanuši od nesli nuter vu Kinu.

— **Ogenj vu šumi.** Aprila 6-ga zgorelo je 180 mekoti šume poleg nepazljivosti 6-ga su došli soldati vu šumu i za dve vure iz onog mesto odisli su odnut na drugu stran brega i za pol vure videl se je veliki ogenj, kojega nisu mogli pogasiti. Zgorelo je više za 800 korun dreva, koji je debleše bilo, drobno niti neračunaju. Velike trave i suho listje je još bolje pomagalo gorjeti ar tam snega nema nego samo dežd.

— **Nesreća.** Vu Trstu su zidari 14 aprila velikoga zida boltali, med tem se je bolta podrla, i na pod se zrušila. Tri zidari su najedenput vumrli i dva su oplezerani. Vu špitalu je vraćiju.

— **Tatbina.** Vu Mikófalva občini su se prošle dane cigani nastanili najeden den. Ali i te jeden je znameniti ostal vu Mikófalvi jer su cigani gori vtrgli vrata Kovacsics Benedekovog stacuna i vu noći su melu, kavu cukora i drugo kaj sve vu 45 korun vrednosti odnesli. Pak onda su tak zni- knuli, da je vezda niti žandari nemreju najti.

— **Kača vu vini.** Strašna nesreća se je pripetila sa trema dekanovčani. Dva mužki i jednoga muškoga žena su vu kleti išli, da se na svetek malo zabavljaju vu kleti. Najpredi su pri jednim kumu pili, jer su si kumi bili, a zatem su išli vu drugu klet k drugomu kumu. Med tem je jeden muški rekel svojoj ženi da naj ide dimo po južinu. Kada je žena vu drugu klet došla obedva je mrtva našla na zemlji. Počela je krič delati, na to su se ljudi skup zebali. Za malo vreme su i žandari došli, kojim je sumnja bila, da je žena ogiftala muže. Pak

zato su i njoj dali piti iz onoga lagva koj je odzgor moker bil. Za 5 mi ut je i ona vu velikoj muki vumrla. Žandari su sada dali iz 5 vedernoga lagva vino vun zlezati i eva, na dno lagva je crkjena kača bila. Onda je mogla nutri dojt, da su lagva prali v jesen. Vino je odzgor ogiftano bilo, jer je ves čmer na vrh otišel. Siromaki muži pek su ravno iz vrha pili. Iztraga je podigjena.

— **Šuma je gorela** poleg Cseresnyés občine. Na sreću su zagod zeli vpamet i prije kak bi vekša nesreća bila su pogasili. Zgorelo je mekota občinskoga i pol mekote grofovoga.

— **Ženski vojaki.** Vu Kolumbiji vu združenih amerikanskih državah se je zbra- la počasi kompanija ženskih vojakov. To su većinoma kćerke domaćih gazdov, koje ho- čeju pokazati, da su ženske ravno tako spo- sobne za soldački stan kak muški, samo ako su dobro oboružene. Nova kompanija je nastopila pred kratkim javno pred ljudmi ki su se dosta čudili tim vojaškim larfam.

— **Vu susednim kotaru** bude takaj aprila 30-ga zbiranje. Vu letenjskim kotaru su 4 kandidati. I to Szüllő Géza dovezda- snji ablegat, Dobrovics Milan, Zalan Bela i Bosnyak Geza. Tu si je kaj prebirati. Vu Alsóendavskim kotaru je Nyari Bela dosa- dašnji ablegat jedini kandidat.

— **Smrtna nesreća.** Vu Mogyorod občini poleg Strido je na vuzmeni ponde- ljek Kristovics Albertova žena svoju 10 ljet staru Veroniku poslala na štalu po kokoši- nje jejci. Puckica, kada je doli išla se je posmeknula i na jeden kluc, sa kojim se slama skube, je tak nesrečno opala, da su njoj doktori po jakim rezanju mogli kluc vun zeti iz tela. Ali niti tak nije ostala ži- va, za par vure je vumrla.

— **Dober lov** su imali aprila 12-ga i 13-ga stridovski i muraszerdaheljski žandari. Zeli su k sebi 50 mužov s puškami i med bregi zadržavajuće cigane su poiskali. Prvič su 50 drugoč 15 ciganov prijel. Ženske su i decu na njihovo rodno mesto poslali, a muške su počeli rotiti. Na kupe dohaja na-

pre pokradjena roba, i cigani vnogo grehov valujeju. Iztraga još teče.

— **Hudi viher.** Blizu Amerike su tak imenuvani »Skupni otoki« i tani je na morju pred par dnevi puhak tak hudi viher, da se je morje razlejalo po otokih, i kakovih 10 jezer ljudi je zgubilo življenje.

— **Tolvaji vu ladicu.** Vu Viktoriji je pred kratkem nekakva služkinja prosila že- nu ravnatelja nekavoga bogatoga zavoda, naj- joj za nekaj dni skrije veliku ladicu s ve- som v njeni hiži. Gospa je privolila. Kad su privlekli ladicu vu hižu je domaći pes po- čel jako lajati okoli nje. Domaći su potem odprli zaboj i tam je bil skrit oborožen tol- v j, koj bi bil po noći gotovo vumoril rav- natelja i ženu, ter pokral peneze. Tolvaja i služkinju su izročili sudišču.

— **Vrta dekla.** Vu Pragu pred par dnevi vumrla je 86 letna služkinja Gans Marija koja je celih 56 let služila pri jedni isti hiži. Takvih dobrih deklah je vezda ja- ko malo.

— **Dete i kača.** Nekoja engleska gos- pa, koja je dugo vreme živela vu Indiji, priobčuje sledeći dogodjaj. Pred »susednom hižom je sedelo vsako jutro malo indijsko dete te je svoj zajtrek jelo, vu mleko nad- robljeni kruh. Dete je bilo veselo, ter se sam sobom razgovarjal. Kad dojdem niko jutro bliže, opazim vsa prestrašena, kako žere velika kača iz dečecove zdelice, dočim ju dete lepo bie s žlicom po glavi ter joj smehjom govori: »Bobberi, bobberi!« (Ni le- po, ni lepo!) Ali kača je ne dala motiti, tem već je mirno dale jela mleko, a kad se je nasitila, odplazila je v bližnji grm. Stala sem ves čas kak okamenela, nisam se ufala ge- nuli, jer bi lahko razsrdila kaču, da bi v griznula dete. Samo kad je kača izginula v grmje, pozvala sim ljudi koji su ju poiskali i vubili. Kad je dete to zazvedilo, je začelo jako plakati, ter pripovedati da je kača već više dni hodila mu pomagat mleko pit.

— **Duhana** su vkrali neznani tati vu duhanski fabрики vu Zagrebu za petdeset je- zer korun vrednosti.

— Jeli me poznaju?
— Ni ja.
— Kada su vumirajućega trstičkoga Baloga hodili spovedat tam ih je dostigel veliki dežd med pustarami.
— Na ono se sećam.
— Pak onda pri mojem siromaškim stanu su ni bili s kraćeni prespati.
— Vezda znam, mozbit sam vam ni zahvalil.

— Kaj bi nebi! Zahvaliti su tak, kak se dotiče. Vezda od drugoga bude spomenek ako vas nije vtraga posluhните mene.
— Ni me vtraga samo povečte.

Ovdi je onda povedal Budai Peter nje- govu veliku žalost, da iz gospodinom Bogom nikak nezna vu red spraviti svoj-ga posla. Vezda probuval je ovdi vu cirkvi kak mu je velečastni gospodin na vučil, nego nit o- no mu ni vnogo hasnilo, ar nut kakve mi- seli su ga napale. Ovdi je takaj on naj zadnji.

— Kapelan je probuval njega tješiti iz tom formom, da pred gospodinom Bogom je vsaki jednaki. Tam nema siromaka i bogat- ca prošnjaka i kralja. Nego Budai Peter s glavom mahajući je poslušal,

— Nekaj bolšega znam ja od toga moj gospon kapelan.

— Nu kaj?

— Nekaj takvoga kaj bi mojemu pos- lu hasnilo.

— No da čujemo!

Budai Peter blize stupi.

— Nekaj bi njim povedal nego naj ne vze mejo za zlo.

— Nu samo vam žnjim.

— Prosim naj iz voliju smenom vu cirkvu nazad iti.

— Čemo?

— Nema vre tam nikoga. Samo bude- mo mi dva. Dostojte me razmeti? Samo mi dva. Nit gospodin grof, nit purgarmester nit gospon kapitan. Samo ravno mi dva. Gospon kapelan koji budo me voditi, pak ja koji budem za njimi išel. Ovak bude onda dobro.

— Budai Petru je nemir bil na njego- vem obrazu i goruća želja vu njegovimi o- čima. Mladi svećenik je to spazil prerazmel je, i pomiloval ga. Nazad se obrnul prama cirkvi, mignul je starcu, da naj ide za njim. Nuter su stupili vu cirkvu. Kapelan je pred oltarom stal, Budai Peter pako je vu prvaj klecali sedel. Knjiga mu je vu ruki drhtala, svojega pogleda je željnojući na mladoga kapelana obrnul, koj si je skupa sklopil svoje ruke i gledal na Budai Petra, na kaj se on onda gori stane.

— I svećenik iz ganutnim glasom za počne:

— Vsemogući Bog, neba i zemlje gos- podin, tvoj slab sluga pred te pelja jedno siromaško zmučenu dušu, koja se nemino premešćuje po zemeljskem prahu i ne najde si svojega počinka drugać, samo ako ti pos- luhnu budesh njegovo pomznu prošnju. Pos- luhni njega moj gospone, koj vekivečne dobrote i vekivečnoga smilovanja zvirališće jesi. Amen.

— Ovdi su obodva prama nebu podig- nuli svojega pogleda i skupa zmolili su O- tecnaša.

— Dobro je vezda. Budai Peter ljepo stihoma otišel je van iz cirkve. Iz dole vze- tim skrljakom gori podigne svoj pogleg na vedreno, čisto, sivo nebo, tam leti njegova moštva prama vsemogućemo Bogu. Nenari- vava se med drugemi, neide vu zadnjem redu, sama jedina vu sebi izraven leti. Sa- da je već vse vu redu.

— I vre odgovor je takaj došel na nju, on sladke počinek, on blaženi mir, koj je njegovo srdce napunil i van je iz kore- ni iz žnjega vsaku žalostoču.

— Paščil se je dimo po prašnem putu i nesel je sobom nebeskoga dara, puste pus- tare najvekšega kinča najmre: ufanje.

Po: R. V. — M. F.

Egyedül! - gyáros: Fritz Schulz jun. részvénytárs Lipcse és Éger.

Globin

a legjobb és legfinomabb
cipő tisztítószer

A
Rákóczi-utcai
Zugmeister

János-féle

ház

eladó.

Bővebbet e lap kiadóhí-
vatalában.

206 1-2

Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat.

Értesítés.

Alulírt takarékpénztár igazgatósága eihatórozta, hogy folyó évi május 9-ére eső szerdán életbe lépteti heti betéti — illetve heti betétek alapján folyósítandó előlegkölsön üzletágának III. csoportját, **még pedig az előlegkölsön felvehető céljából befizetése nézve rendkívül előnyös** — a jelenlegi pénzügyviszonyokhoz alkalmazott — kamattételek és egyéb következő feltételek mellett.

1. Heti betét üzletágunk ezen csoportja is 3 évre vagyis 156 hétre fog terjedni.
2. Legkisebb heti betétül egy korona fogadtatik el, azonfelül pedig bármily magassága lehet a heti betét.

3. Egy-egy korona után közvetlenül 156 hét letelte után 165 koronát fizet ki a takarékpénztár a betevő félnek a betétkönyvecske visszaszolgáltatása ellenében, levonva magától érthetőleg a betétet terhelő előlegkölsönt; lévén a betett összeg 156 korona, kamatra tehát 9 korona marad, ami 4%-al való gyümölcsösztetésnek felel meg. — A 10% kamatadót a takarékpénztár viseli.

4. Egy-egy korona után ugyancsak 165 korona előlegkölsönt vehet fel a betevő akár mindjárt az első befizetési hét után, ha a takarékpénztár bejelentett kezeseit elfogadta; ebből kifolyólag az előlegkölsönök kezelt adóslevelek alapján folyósíttatnak, melyek bélyegkölségei a kölsönnevőt terhelik.

5. Az előlegkölsönök után száz—száz koronánként és hetenként 12 fillér kamat fizetendő, ami 6.24%-nak felel meg. Az előlegkölsön kamatai szintén hétről-hétre fizetendők a heti betéttel egyetemben.

6. Heti betétüzletágunkban résztvevők egyetemleges kötelezettségben egymás irántában nem állanak, kiki kezeseivel csak saját adóssága erejéig felelős.

7. A felvett előleget adós, akár részben, akár teljesen, mindenkor visszafizetheti és a visszafizetett rész vagy egész összeg utáni kamatozás a visszafizetéssel azonnal megszűnik.

8. Heti befizetések a csoport lejáratá előtt, tehát időközben csak kellőleg indokolt kérelemre fizetettnek vissza az intézet részéről a betevő félnek, még pedig ez esetben a járó kamatokkal együtt; megtehető indokok hiányában pedig csak a csoport lejáratával de szinte a járó kamatokkal együtt.

9. A fenti pont magától érthetőleg csak oly betétekre vonatkozik, a melyek előlegkölsönrel terhelve nincsenek, míg az előlegkölsönrel terhelteknél a heti befizetésekben megszakításnak helye nincsen.

Reméljük, hogy ezen minden irányban méltányos feltételeink a tisztelt Czímert arra fogják bírni, hogy heti betét üzletágunkban részt vegyen és kérjük: méltóztassék szíval vagy levelben belépési szándékát és heti betétjének összegét velünk közölni.

Teljes tisztelettel

Csáktornyai Takarékpénztár R. T. igazgatósága.

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű hírneves
valódi szepességi

lennvászon és damasztárú

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki
gyár bejegyzett védjegye

Késmárki
gyármány
csak az

mely ezen
védjeggyel
van ellátva.

HAZAI IPAR!

206 1-2

A tisztelt háziasszonyoknak

legmelegebben ajánljuk a

valódi : Franck : kávé-pótlékot

mint legjobb pótkávé,

belföldi nyersanyagból gyártva

Franck Henr. fiai

honi gyárában

Kassán.

D. K. 1000 01

J. W. L.